

uchýliti se musilo od norem dosud zachovávaných a dle toho vyměřený pojem mlynářství a pekařství zahrnouti, jakož i dále pojem živnosti pekařské rozšiřovati dokonce tou měrou, že by se pekařům přiznávalo výhradné právo i k pecnářství chleba z černé mouky vedle pekařů z bílé mouky výrobky své provádějících a že by toto oprávnění se mlynářům odepřítí mělo (dobrozd. obch. a živn. komory vídeňské, sb. Freye a Mareše str. 333 a násl.). Jsou tudíž mlynáři základem mravu dosavad v zemi platného oprávnění provozovati výrobu černého chleba jakožto vedlejší živnost pomocí domácích lidí nebo zvláštních sil pomocných (min. nař. ze dne 14. října 1884 č. 166 ř. z., srv. dobrozdání obch. a živn. komory vídeňské, sbírka Freye a Mareše str. 333.)

II. Pecnářství mlynáři provozované.

Zamýšlí-li mlynář zároveň provozovati pecnářskou živnost s černým chlebem, musí ohlásiti i tuto živnost; neboť jak § 11 řádu živn., tak i § 9 živn. nov. dovolují současně provozovati několik živností, avšak §§ 13 a 14 řádu živn., i §§ 11 a 12 živn. novely ukládají dotyčnému podnikateli za povinnost, aby před nastoupením živnosti své úřadu opověď učinil. Ježto pecnářství černého chleba nesouvisí nutně se živností mlynářskou, dlužno opověděti vždy živnostenské provozování pecnářství černého chleba (rozh. soud. dv. správ. ze dne 18. ledna 1887 č. 181, sb. »Budwinski« č. 3884). Provozuje-li se živnost pecnářství černého chleba mlynářem, avšak v rozsáhlejším objemu, nežli jak vyznačen jest v cit. shora min. nař. ze dne 14. října 1884 č. 166 ř. z., budiž mlynář co do pecnářství chleba černého považován za živnostníka samostatného. Vedle ustanovení řádu živnost. z r. 1859 bylo pecnářství chleba černého živností svobodnou a nikoli pouhým oprávněním živnosti mlynářské. Živnostenskou novelou z r. 1883 nastala ovšem jakási změna v tom smyslu, že k pečení černého chleba provozovanému jen v rozsahu vyznačeném oním min. nař. ze dne 14. října 1884 č. 166 ř. z., oprávněn jest mlynář základem již své vlastní živnosti; avšak jen pouhou důsledností tohoto ustanovení jest, že když provozuje mlynář pečení chleba černého po živnostensku sice, ale v rozsáhlejším objemu než jak naznačeno v min. nař. ze dne 14. října 1884, pokládati dlužno pak mlynáře co do pecnářství černého chleba za samostatného živnostníka a tudíž i za člena společenstva pekařů (rozh. soud. dv. správ. ze dne 15. června 1889 č. 2178 sb. »Budwinski« č. 4749).

III. Obchod moukou.

Mlynář jest oprávněn vyráběti z obilí moučné výrobky všeho druhu a prodávati i vlastní výrobky své i podobné výrobky jiných mlynářů bez nejmenší závadnosti a bez ohledu k tomu, zda sám obilí dodává čili nic, jelikož dle § 37 odst. 2 řádu živn. nemá místa nižádné obmezování na prodej zboží vlastní výroby; nelze tedy z příčiny této mlynáři brániti, aby provozoval formální obchod moukou a odbýval mouku výroby vlastní nebo cizí v libovolném množství (min. výnos ze dne 19. září 1887 č. 3026. Srv. též dobrozd. obchodní a živn. komory ve Vídni a v Linci).

Živnost modistská a ozdobnická.

Živnost modistská zahrnuje v sobě právě jak dle povahy své, tak podle dosavadního všeobecného zvyku a praktické potřeby nejen zhotovování dámských klobouků, nýbrž i opravu a prodej potřeb pro dámský výstroj. Pokud se modistky výzdobou dámských klobouků zabývají, potud přináležejí jejich výdělková činnost ku svobodným živnostem

a samo sebou se rozumí, že i prodej těchto výrobků. K ozdobnictví náleží v širším slova smyslu také zhotovování dětských obleků; tato výdělková činnost spadá však mezi řemeslné živnosti, pokud tu nejsou náležitosti předpokládané u domácího průmyslu. Obchod umělými květinami a ozdobnými péry může jen se strany modistek potud dovolen býti, pokud se tento obchod omezuje na potřebu dámského výstroje a tento obchod není rozšířen i na prodej jiných druhů ozdobných a umělých květin jako na př. náhrobních věnců, zahradních květin a p. (výn. min. vnitra ve shodě s min. obchodu ze dne 18. května 1886, č. 5516). Modistky mají ve smyslu § 37 živn. řádu právo všechny k úplnému zřízení dámského klobouku potřebné práce spojití a všechny ku zhotovení úplného dámského klobouku potřebné části jako: květiny, péra atd., zhotoviti a na prodej míti. Jsou pak oprávněny koupiti takovému účelu sloužící sametky a hedbávné stuh y.

Obchod jiným dámským ozdobným zbožím, jako čepci, mašlemi, nákrčníky o pod. byl jim ve starším zákonodárství dovolován. Prodej sametových a hedbávných látek, knoflíků a košil znamenal by však naproti tomu zasahování v práva obchodních živností tohoto směru (obch. a živn. komora ve Vidni).

Ježto modistky jsou oprávněny zhotovovati pera, smí prodávati pera vlastní výroby i cizí. Musí býti ovšem vytknuto, že oprava, okrasa květin a per, kterýchž nepoužívají modistky ku vlastní výzdobě, nepatří v jejich obor a tudíž náleží výrobcům umělých květin a ozdobných per (obch. a živn. komora ve Št. Hradci). Modistky jsou oprávněny protkávatí dámské oděvy a není proto žádné pochybnosti, že smí prodávati také dámské pláště, životy, převlečníky atd. Zhotovovati však toto zboží smí modistka pouze v té případnosti, když prokáže k tomu způsobilost svou. Naproti tomu jsou modistky oprávněny jak zhotovovati, tak také prodávati dámské klobouky, čepce, mašle, nákrčníky a j. Podle starších živnostenských předpisů přísluší jim dále ještě obchod mašlemi, stuhami, krajkami, jehlami, péry, rukavicemi, umělými květinami, jakož i vším jiným dámským ozdobným zbožím (obch. a živn. komora v Linci). Rovněž přísluší jim cídění a přešíť již upotřebených slaměných klobouků. Naproti tomu však nesmí zhotovovati slaměné a plstěné klobouky, nýbrž jen klobouky jinde koupené vyzdobiti (obch. a živn. komora v Lubně). Modistky mohou též hotoviti některé předměty sloužící ku výpravě pohřbu. Takovýmito předměty vyzobívatí jest při vystrojení pohřbu zejména krajky, vnitřní úprava rakve, rubáše, punčochy, polštáře, umělé náhrobní a smuteční věnce, květiny a tu dlužno uvéstí, že tyto předměty namnoze opatřovány jsou od dámských krejčích a modistek zvláště tam, kde není pohřebních ústavů; proto jsou též oprávněni živnostníci této skupiny zhotovovati oděv a ozdobné zboží na objednávku v případě úmrtí jim učiněnou, dále smuteční obleky i s příslušenstvím, a v tomto směru živnost dámského krejčovství a výzdobnictví na prodej vlastních výrobků obmezena není (obch. a živn. komora v Chebu).

Živnost modistská záleží vlastně ve výpravě výstroje a výzdoby dámských pokrývek hlavy každého druhu, jak toho právě vyžaduje obyčej a doba. Musí proto dovoleno býti modistce prodávati čapky, ať jsou již z jakýchkoliv látek, mašlemi květinami, nebo péry ozdobeny a ve výzdobě této je prodávati. Naproti tomu modistka není oprávněna zhotovovati jednoduché

čapky z kožešin nebo vyzdobené prodávati (obch. a živn. komora v Cellovci). Modistky mohou prodávati pletené nebo háčkované vlněné čepčky, převěsné šátky a p., pokud tyto předměty podšívkou a mašlemi a p. výzdobou opatřeny jsou; avšak modistky jsou oprávněny zboží tohoto způsobu nevyzdobené a neupravené v tom stavu, jak je jako polotovary kupují, konsumentům dále prodávati (obch. a živn. komora ve Vídni (viz sb. Freyovu a Marešovu).

Živnost nožířská a pilníkářská.

Živnost tato náleží k živnostem řemeslným (min. nař. ze dne 30. června 1884 č. 120 ř. z. a ze dne 17. září 1883, č. 148 k číslu 8). Práce pilníkářská patří beze vší pochybnosti pod pojem živnosti kovářské; neboť první a hlavní prací pilníkářské živnosti jest kovati přístroje sestávající podstatně z ocele, málokdy z litiny nebo jiných látek (obch. a živn. komora ve Vídni). Nožíři oprávněni jsou bezpodmínečně ku zhotovování chirurgických nástrojů všeho druhu, avšak ani práva ku výrobě orthopedických aparátů (přímidel) nelze jim odepírat, pokud při tom hlavní a podstatnou částí jest práce nástrojaře zhotovujícího chirurgické přístroje (obch. a živn. komora v Praze). Nožíři přísluší právo jen k tomu, aby zhotovoval jemnější práce v živnost tuto spadající; nelze mu tedy zabránovati, aby vyráběl ocelová péra, jichž jest potřebí k sestrojení průtržních pasů; avšak zhotovovati průtržní pasy smějí bandažisté a hotovitelé oněch pasů (obch. a živn. komora v Innomostí). Nožíři oprávněni jsou vyřizovati správký podstavců při slunečnicích a deštnicích (obch. a živn. komora brněnská). Nožířům musí se dále povolití též výroba zbraní sečných a bodných důsledkem oné blízké podobnosti, jakou vykazují potřebné k tomu živnostenské práce, a tudíž oprávněni jsou nožíři i ku prodeji těchto zbraní; co se týče jiných zbraní však, slušelo by předběžně jen oněm nožířům dovoliti jich prodej, kteří se jím dosud zabývali, ale dlužno poukázati je k tomu, aby hleděli si sami vymoci koncessi v zákoně živnostenském předepsanou (obch. a živn. komora ve Feldkirchenu). Nožíři jsou oprávněni obchodovati noži k trhání a perořízky, pilami a plechy u pil (obch. a živn. komora v Brně). Živnostenská výroba zboží kovového jest součástíou řemeslné živnosti kovářů věcí jemných. Tím však není nikterak dotčeno oprávnění zámečníků a kovářů ku výrobě nebožezů a zboží kovového základem vlastního jich živnostenského oprávnění (výa. min. obchodu ze dne 28. června 1890 č. 22800; viz též sbírku Freye a Mareše).

Co se týče zvláštní průkazné moci právní vysvědčení vydaných na některém učilišti určeném k návštěvě kovářů věcí jemných a nožířů, viz čl. »Živnosti kovářské«.

Živnost obuvnická viz Obuvnictví.

Živnost obvazkářská viz Živnost rukavičkářská.

Živnost optická viz Živnost mechanická.

Živnost pasířská a bronzovnícká.

Živnost pasířská a bronzovnícká náleží k řemeslným živnostem. V rozsah této živnosti spadají všeliké práce z bronzu a z mosaze. Podle nařízení dv. komory ze dne 11. dubna 1817 mohou pasíři prodávati dýmkové hlavičky jimi okované, z čehož dlužno souditi, že jim přináleží také výroba předmětů zhotovených z tenkého bronzového nebo z tombakového plechu atd. (obch. a živn. komora v Černovicích). Pasíř jest oprávněn zhotovovati práce bronzové a smí tudíž také pozlacovati